

Aleg. 203

Sprawozdanie

komisji budżetowej o pomocy dla ludności okolic dotkniętych klęską powodzi
w czerwcu 1902 r.

Wysoki Sejmie!

W drugiej połowie czerwca b. r. wylew Wisły i jej dopływów sprowadził klęskę powodzi na 10 zachodnich powiatów kraju.

Posłowie z tych powiatów w szeregu wniosków nagłych zwrócili się do kraju i państwa z żądaniem pomocy dla ludności klęską dotkniętej — a mianowicie wniesione zostały wnioski posła ks. Szpondra o zapomogę dla gmin powiatu krakowskiego, posła Kramarczyka o pomoc dla powiatu bialskiego, posła Włodka o zasiłki dla gmin powiatu bocheńskiego i wykonanie robót regulacyjnych na rzekach w obrębie tego powiatu, posła Szweda o zapomogę dla gmin powiatu żywieckiego, posła Skołyższewskiego z wezwaniem do rządu, by przyszedł ze skuteczną pomocą ludności kraju powodzią dotkniętej i posła Maryewskiego o pomoc kraju i państwa dla powodzi.

Komisya budżetowa w załatwieniu tych wniosków przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie:

Klęską powodzi dotknięte zostały powiaty Biała, Bochnia, Chrzanów, Kraków, Podgórze, Wadowice, Wieliczka i Żywiec — w mniejszym nieco stopniu powiaty Brzesko i Myślenice. O ile z dotychczas zebranych wiadomości o rozmiarach klęski wynika — powódź objęła około 200 gmin, zniszczyła plony na obszarze około 40.000 morgów gruntu — zalała około 2.000 domów — a wartość szkody wyrządzonej w plonach wyniesie około 4.000.000 koron, nie licząc ogromnych szkód w drogach, mostach i budowlach wodnych.

Ten rozmiar klęski uzasadnia w pełni konieczność akcji czynników publicznych, których obowiązkiem będzie przyjść z pomocą ludności dla ułatwienia jej przetrwania czasów klęski i poparcia jej usiłowań do podźwignięcia się z nędzy.

Tem bardziej ta potrzeba pomocy publicznej staje się aktualną, że ludność dotknięta tegoroczną klęską, ucierpiała już poprzednio wskutek wylewów z r. 1899 i 1900. — Po klęskach z owych lat przyszedł kraj ludności z pomocą w formie bezprocentowych pożyczek. Te zobowiązania dotąd w całości spłacone nie są — dlatego mniema komisya, że tegoroczna akcyja ratunkowa nie powinna polegać na udzielaniu pomocy w formie kredytu — ale na dostarczenie możliwie największej sposobności do zarobku przez wykonanie w okolicach klęską dotkniętych szeregu robót publicznych, przy budowlach wodnych, budowie i rekonstrukcyi dróg — i na udzieleniu bezwrotnych zasiłków na uprawę pól a mianowicie przez dostarczenie ziarn na siew natychmiastowy i mieszanek na paszę, ziarna na siewy jesienne tegoroczne i wiosenne przyszłoroczne. Ponadto dla uniknięcia strat w inwentarzu, jakie powodować może karmienie paszą zepsutą przez wylewy, dostarczoną być powinna dostateczna ilość soli dla bydła.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące wnioski:

I. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 100.000 kor. na zasiłki dla ludności okolic powodzią w czerwcu r. 1902 dotkniętych, która to

suma w miarę potrzeby, według uznania Wydziału krajowego, użyta zostanie na bezzwrotne zapomogi w formie zasiłków pieniężnych lub dostarczenia ziarna na zasiewy, względnie w formie dostarczenia zarobku. Sejm poleca wstawić tę sumę w budżet krajowy 1902 roku w rubr. XVII. wydatków funduszu krajowego.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w okolicach powodzią dotkniętych wykonał roboty publiczne około budowli wodnych w całej rozciągłości, na jaką fundusze przyzwolone na te roboty w budżecie krajowym starczą — i upoważnia Wydział krajowy, by w miarę potrzeby, czasowo powiększył ilość sił technicznych do wykonania tych robót powołanych.

III. Sejm wzywa c. k. rząd, by udzielił pomocy ludności okolic powodzią w czerwcu b. r. dotkniętych, wyznaczając na ten cel ze skarbu państwa sumę przynajmniej 600.000 koron. Ze względu na potrzebę natychmiastowej akcji, zechce c. k. rząd wyjednać potrzebne kredyty w drodze roporządzenia cesarskiego, w myśl §. 14. ustaw zasadniczych.

IV. Sejm wzywa c. k. rząd, by natychmiast zarządził naprawę uszkodzonych wałów rzecznych i dla dostarczenia ludności zarobku wykonał roboty około budowli wodnych w okolicach powodzią dotkniętych w pełnym wymiarze, na jaki przyzwolone na te cele w budżecie państwowym kredyty pozwalają.

V. Sejm wzywa c. k. rząd, by przyznał należące się poszkodowanym przez klęskę powodzi opusty podatkowe szybko i w słusznym wymiarze, by w gminach powodzią dotkniętych wstrzymał egzekucye podatkowe aż do zbiorów roku 1903, by przyznał ulgi w taryfach kolejowych w obrębie całego kraju dla przywozu do okolic powodzią objętych ziarna na siew, ziemniaków do sadzenia i paszy dla bydła, przy transportach dla ludności klęską dotkniętej przeznaczonych.

VI. Sejm wzywa c. k. rząd, by wydał bezpłatnie przynajmniej 10.000 cetnarów metrycznych soli dla poprawienia paszy bydła, będącego własnością ludności w okolicach powodzią dotkniętych.

VI. Petycye gmin Piekary L. 1.172, Jezierzany L. 1.175 i Ściejowice L. 1.173, o zbudowanie i wzmocnienie wałów ochronnych około Wisły — petycye gminy Rączna L. 1.174, o wykonanie odpływowych rowów dla spływu wody do Wisły, petycye Wydziałów rad powiatowych w Białej L. 1.193 i w Chrzanowie L. 921. o zapomogi dla powodziarzy, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i do możliwego uwzględnienia.

Za przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Dąbski.